

МЕТОДИ АДАПТИВНОГО ПРОЕКТУВАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ПРЯМОГО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ З КАСКАДНОЮ АРХІТЕКТУРОЮ

Дніпропетровський національний університет.
Факультет прикладної математики.

Додатко О.В. керівник: доц. к. ф.-м. н. Кузнєцов К. А

Методи побудови нейронних мереж

Традиційні

- Мережі складаються з шарів нейронів
- Архітектуру визначає дослідник проблеми
- Багато алгоритмів навчання

Автоматичні

- Поділ на шари нейронів менш строгий
- Архітектура визначається самою мережею у процесі навчання

Автоматичні методи

Автоматичні методи

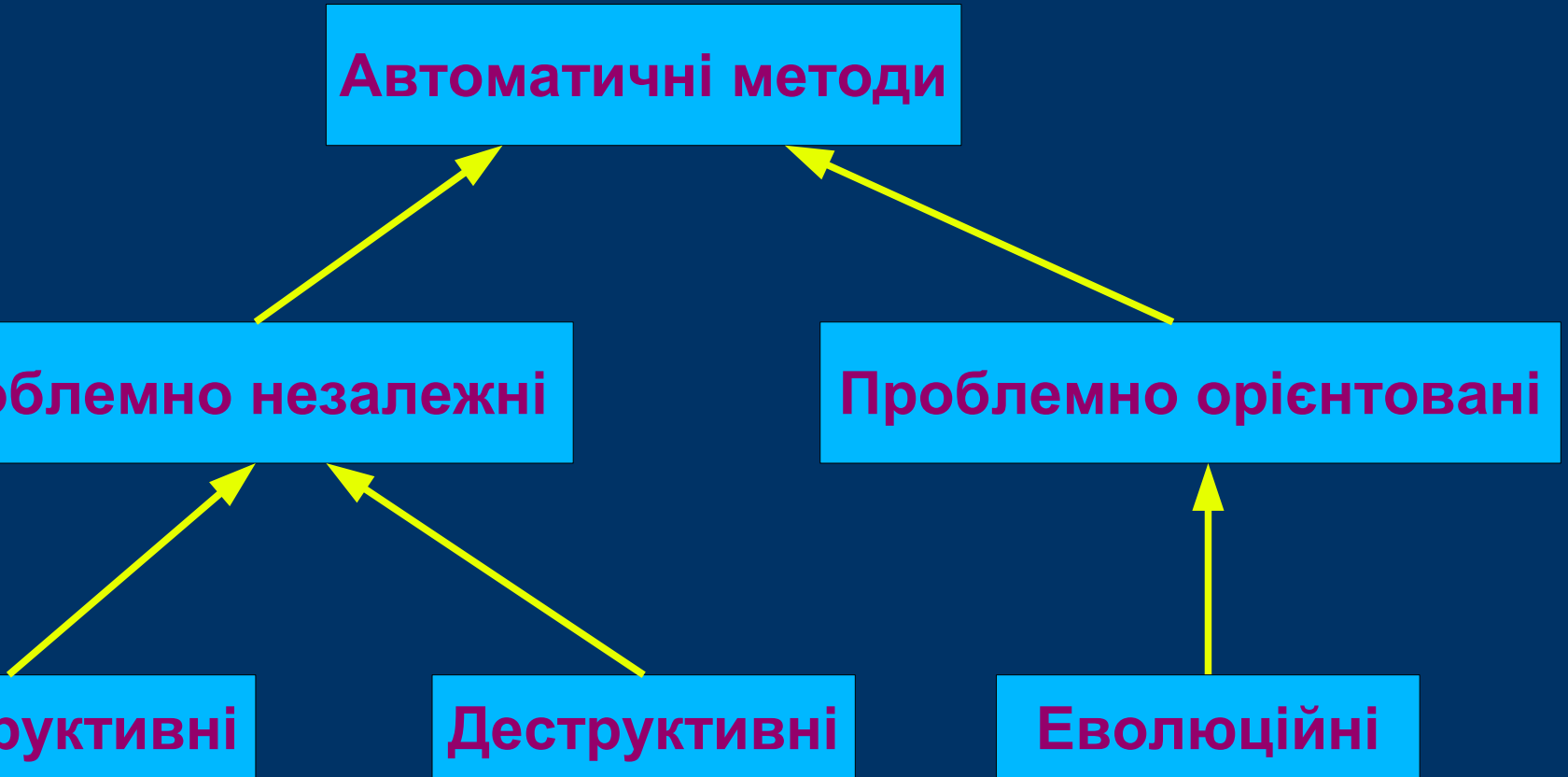
Проблемно незалежні

Проблемно орієнтовані

Конструктивні

Деструктивні

Еволюційні

Схеми кодування архітектури

Схема-план

- Повністю описує архітектуру
- Велика кількість параметрів
- Проста у використанні.

Схема-рецепт

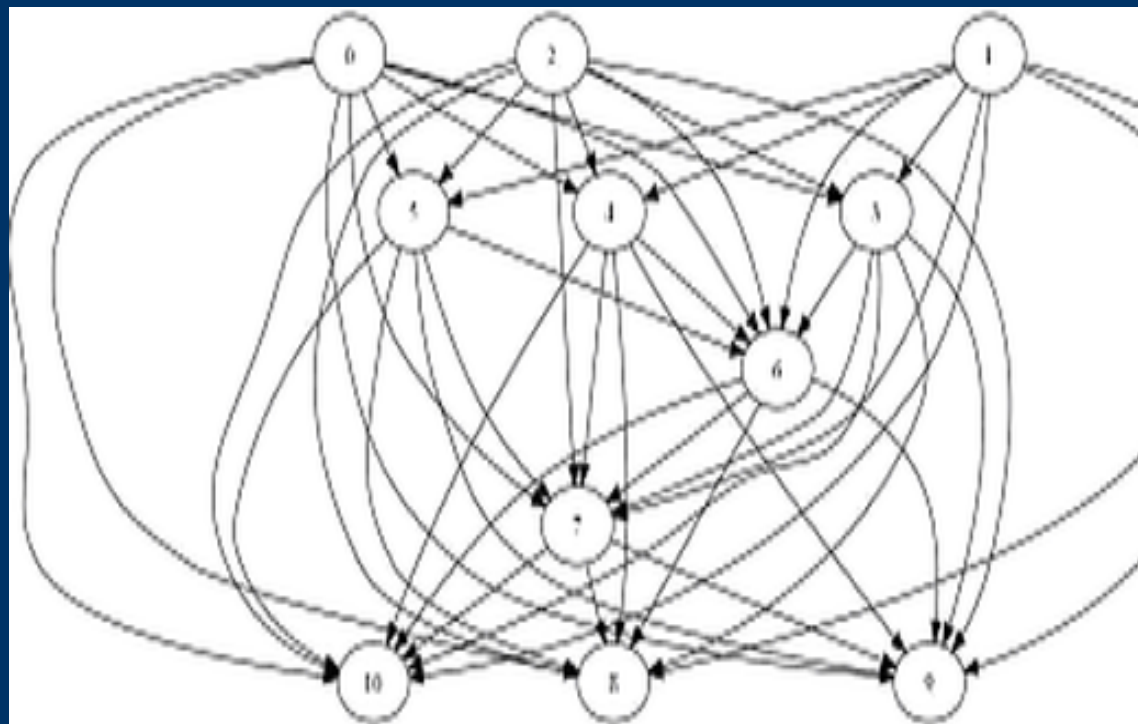
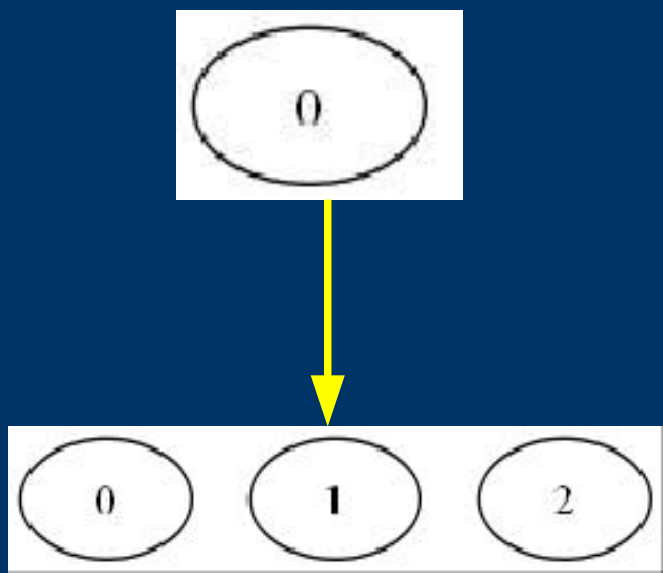
- Описує правила побудови архітектури
- Невелика кількість параметрів
- Придатна до мутації

Застосування еволюційних алгоритмів

Генетичні алгоритми	Підбір архітектури мережі
Індивід	L-система
Хромосома	Правило L-системи, Аксіома L-системи
Міра пристосовуваності	Помилка на виході мережі (SSE)
Схрещування (Cross-over operator)	Не застосовано (N/A)
Оператор мутації (Mutation operator)	Заміна вершини на <ul style="list-style-type: none"> •шар нейронів •бінарне дерево •каскад

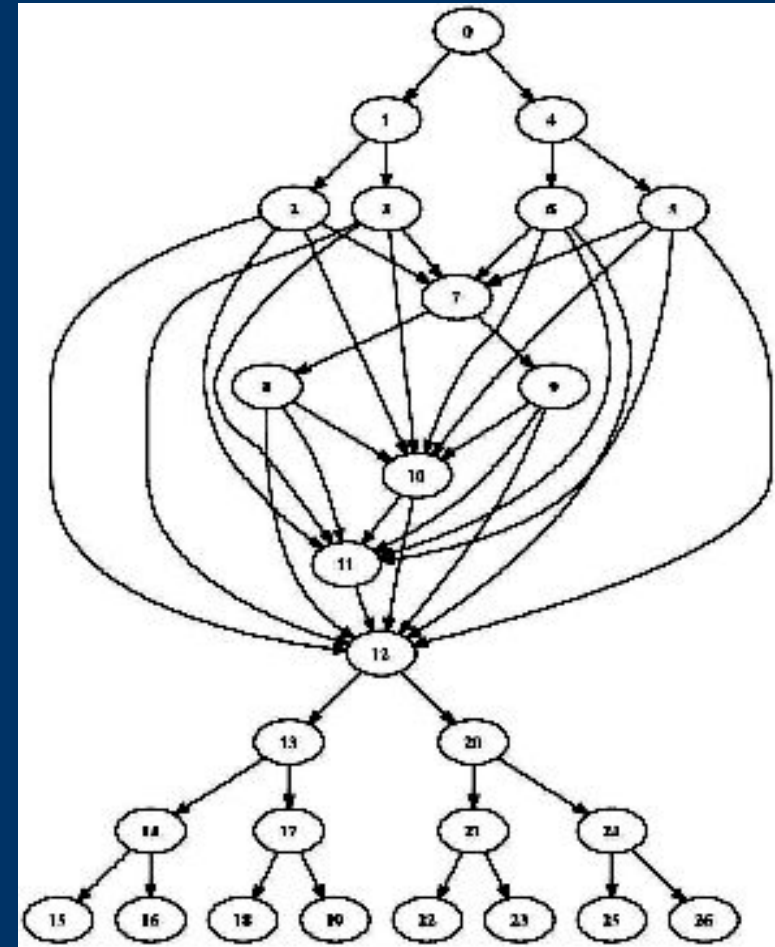
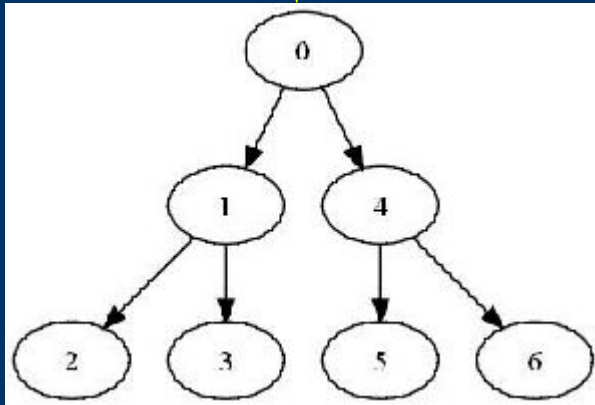
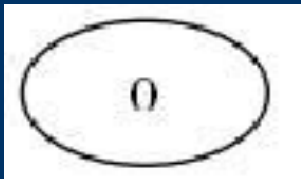
Заміна вершини на шар нейронів

`_b` → `[_x1:io_x2:io_xN:io]`

Заміна вершини на дерево

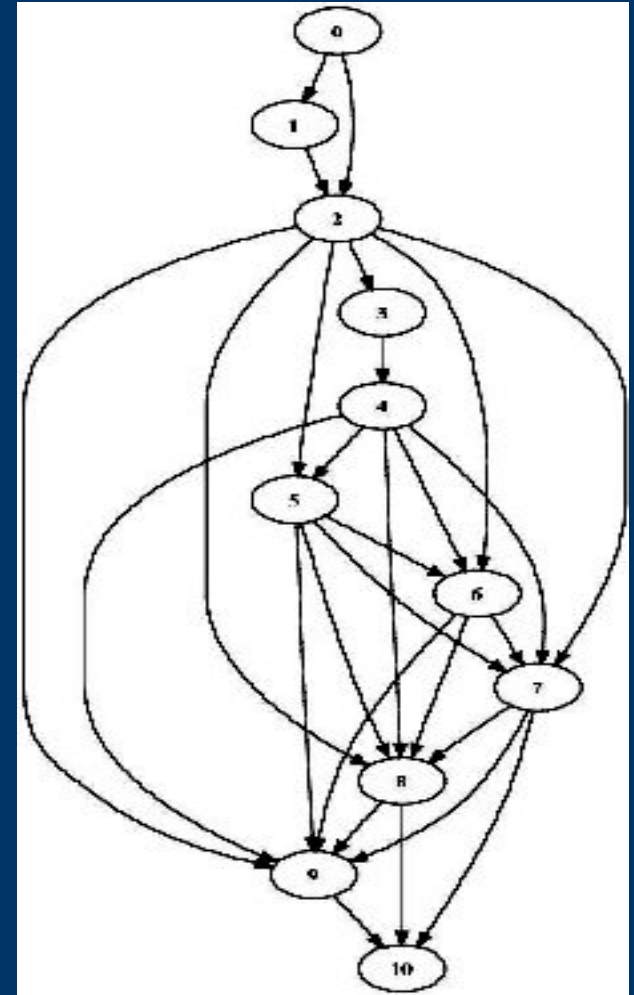
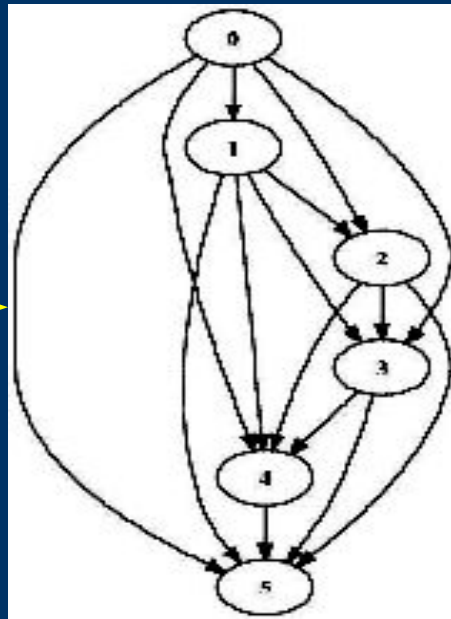
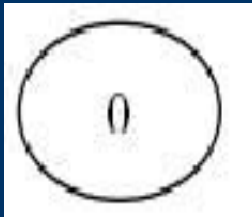
_b $\longrightarrow$ **[_x:i+1+2_b:o_b:o]**

Заміна вершини на каскад

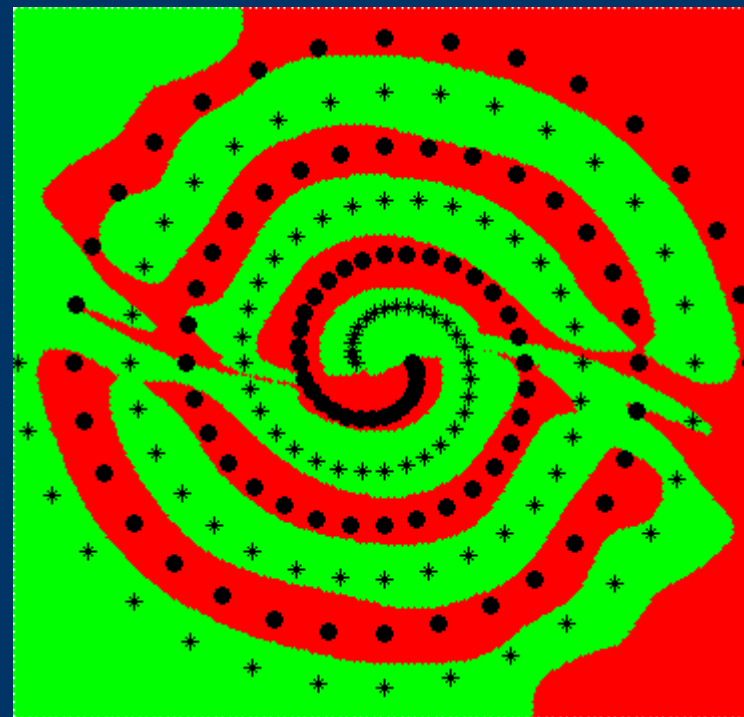
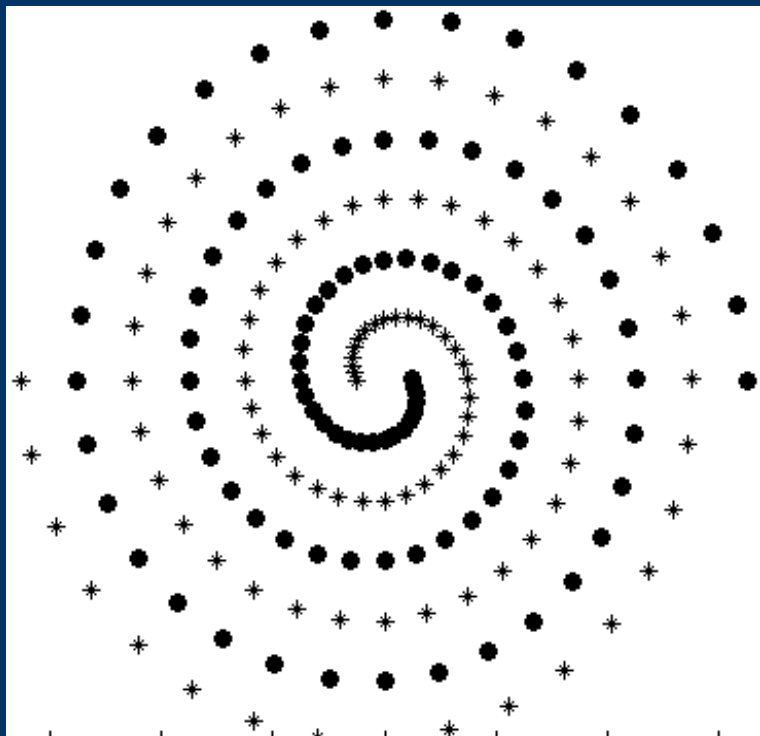
$\_b \longrightarrow [\_x:io]:i+1\_y:o]$

$\_x \longrightarrow \_y:io+1[\_x:io]:io]$

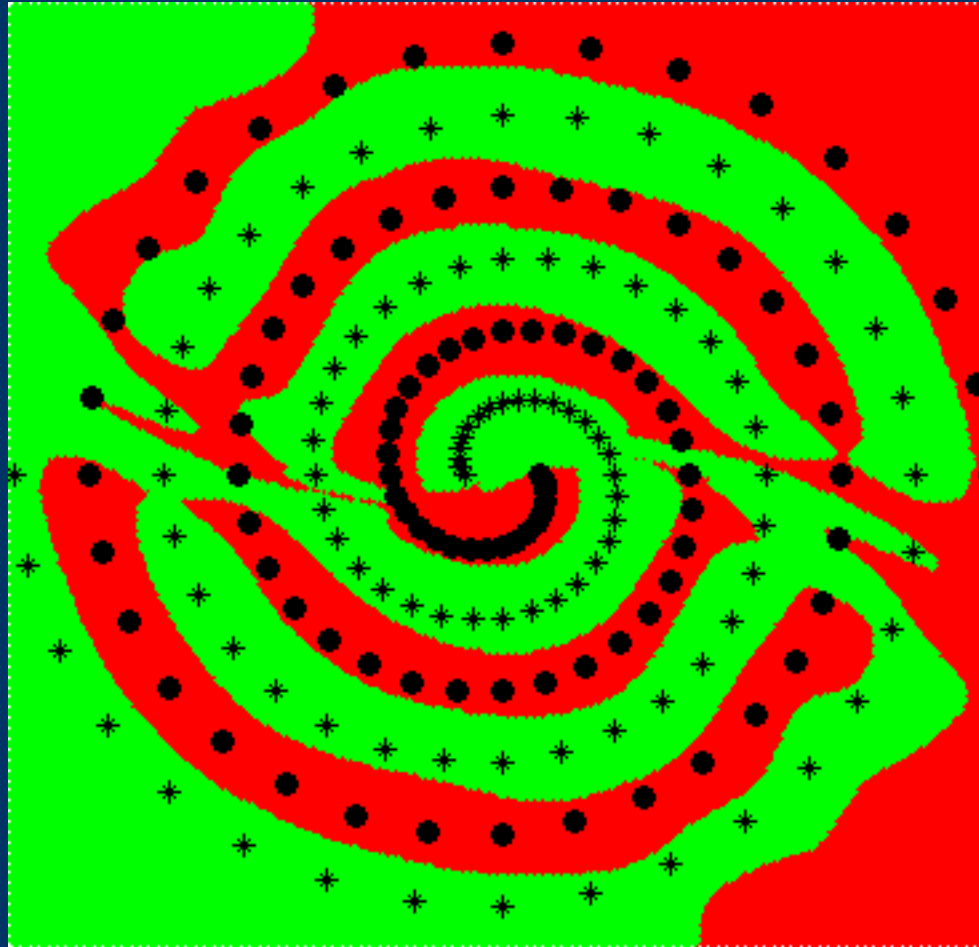

Задача “Two Spirals”

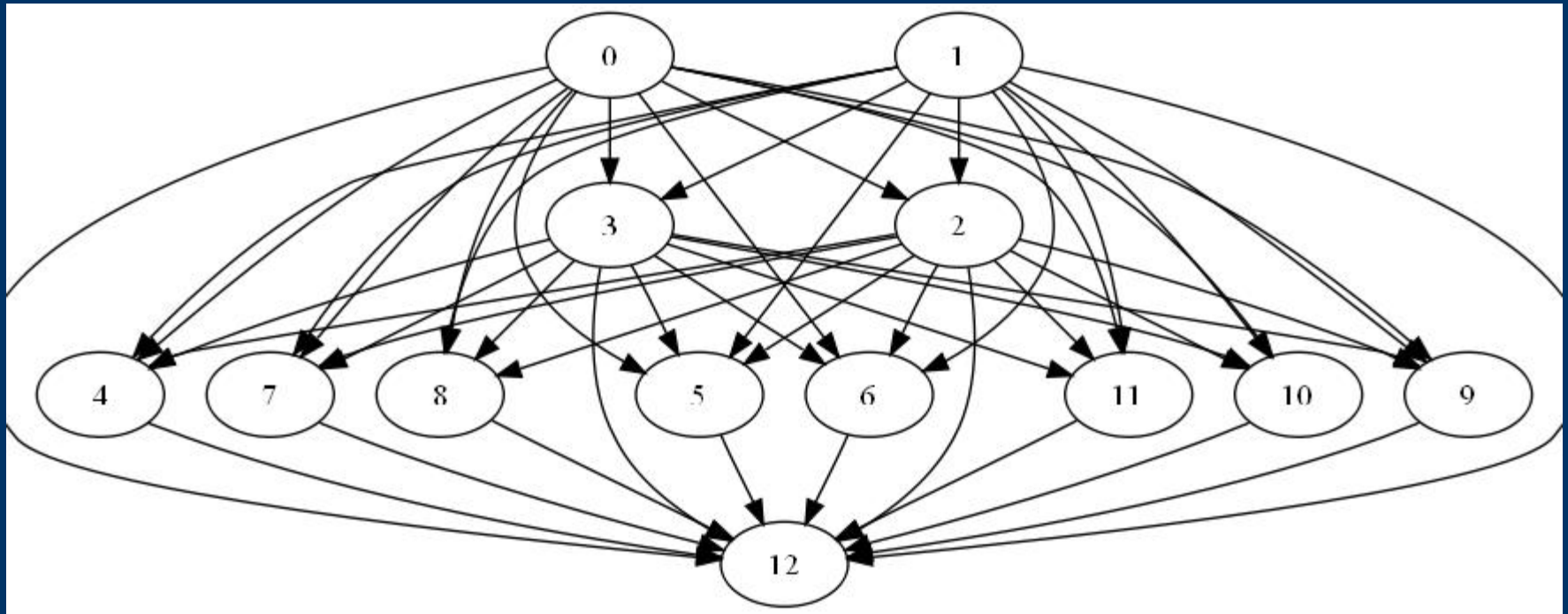

Matlab neural toolbox :

Каскадна мережа

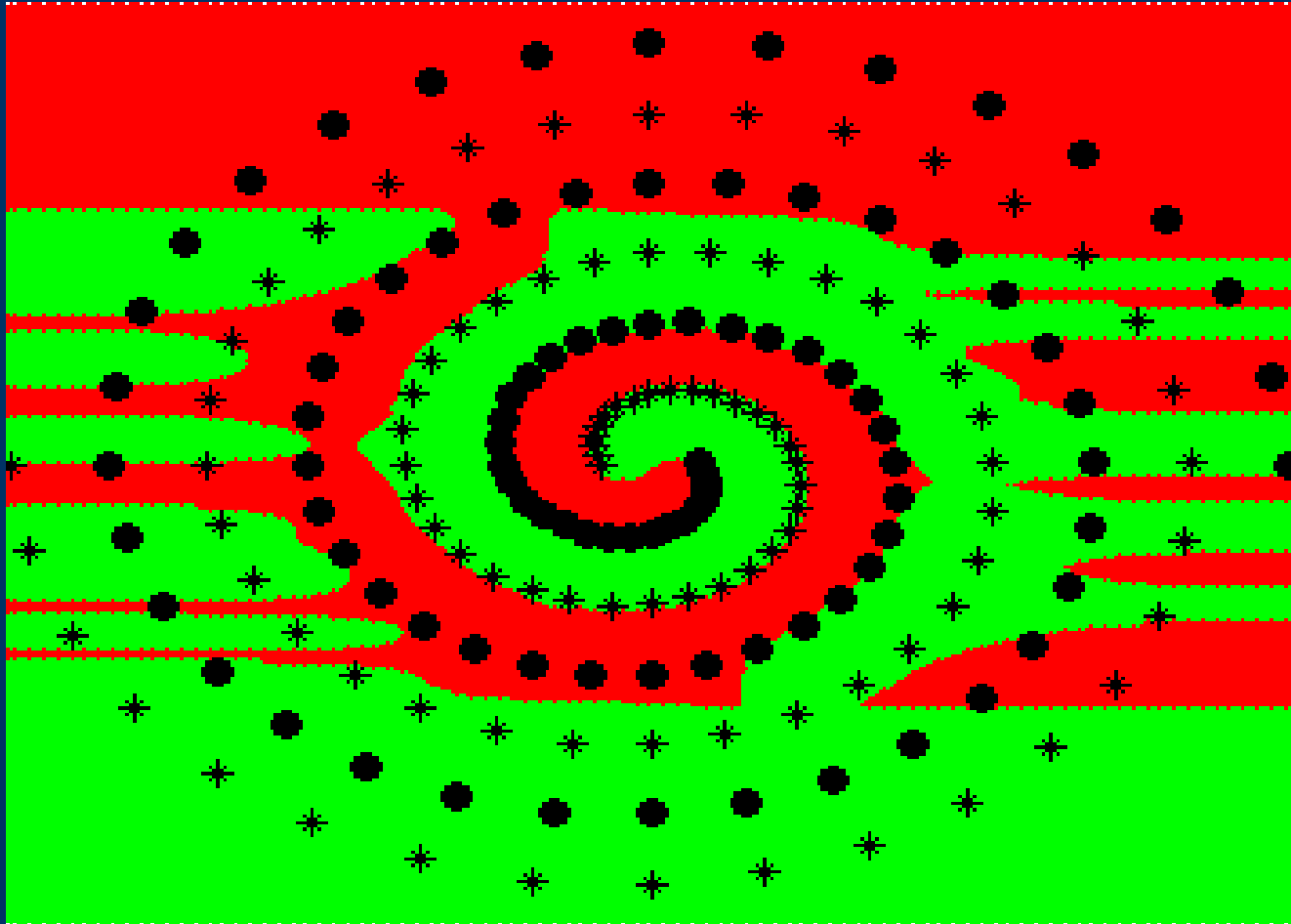
Каскадна мережа із шарами різного розміру (архітектура)

Каскадна мережа із шарами різного розміру (результат)

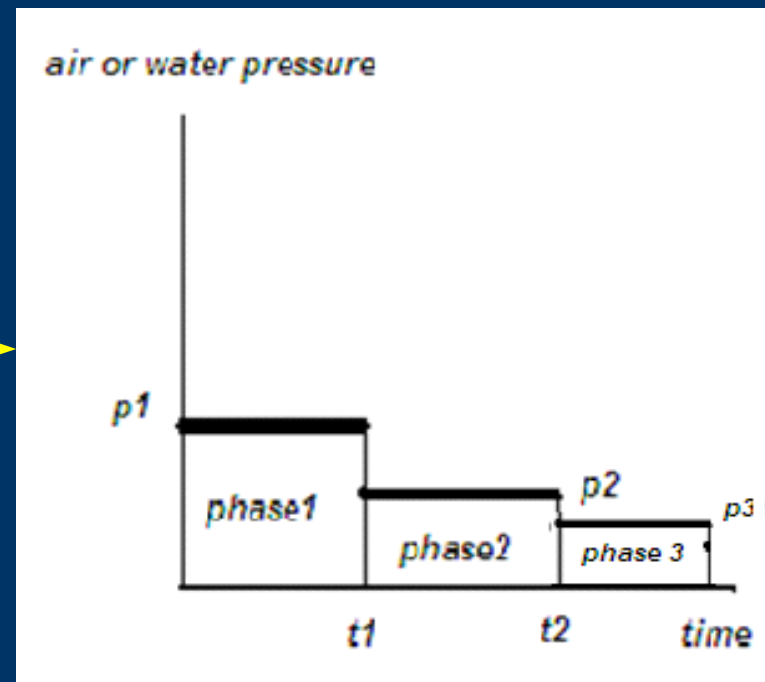
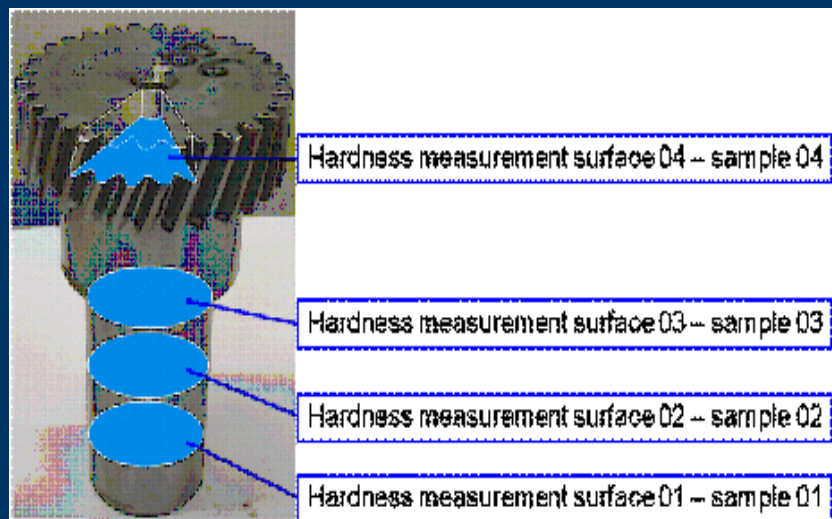
Автоматичний підбір архітектури

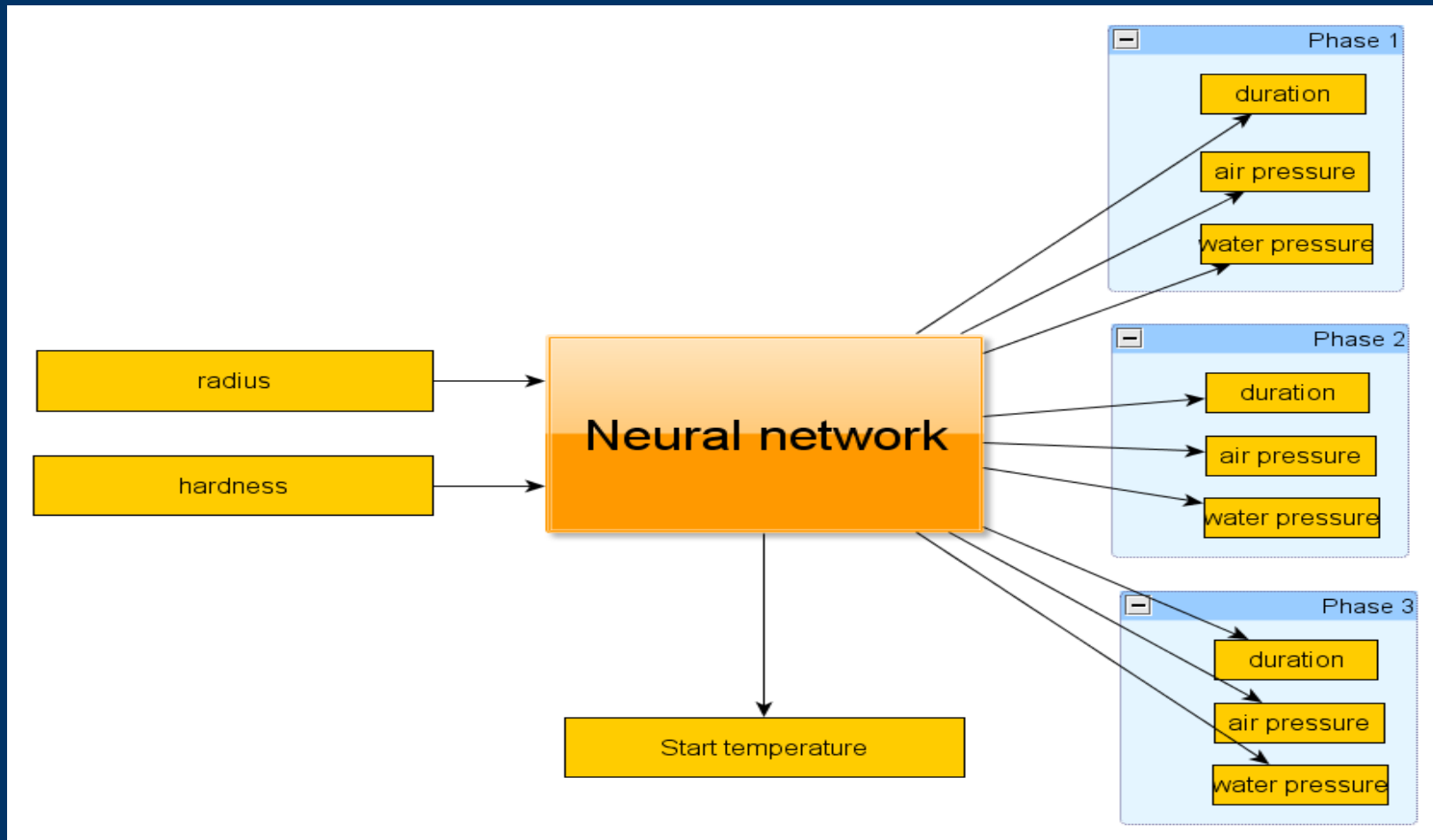
Порівняння результатів “Two spiral problem”

Мережа	Кількість нейронів	Помилка навчання (MSE)	Кількість спроб мутації
Каскадна архітектура	16	0.000001	N/A
Архітектура 2-2-8-1	13	0.058941	N/A
Автоматична архітектура	20	0.103743	34

Задача “detail hardness problem”

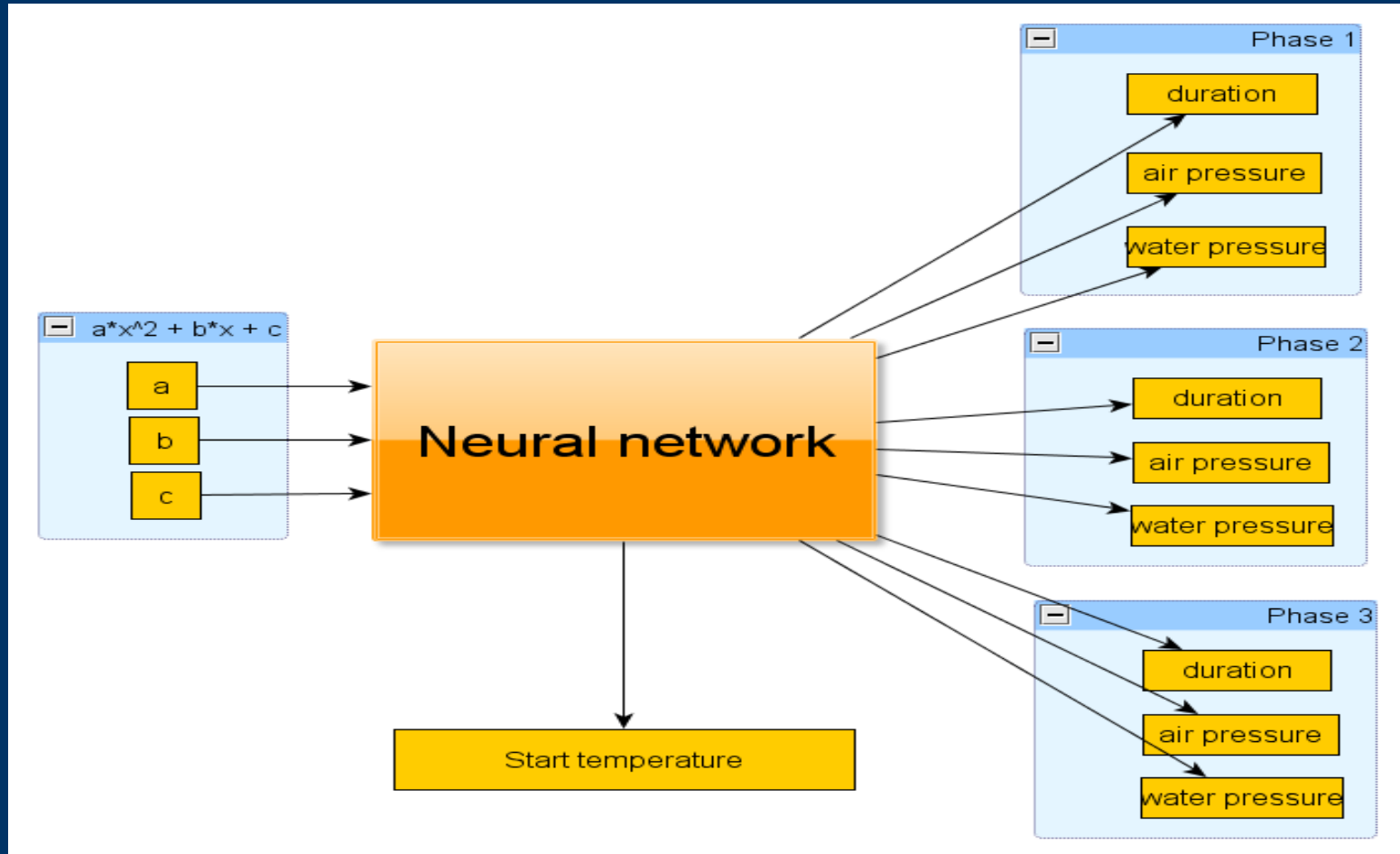

Представлення радіус-твердість

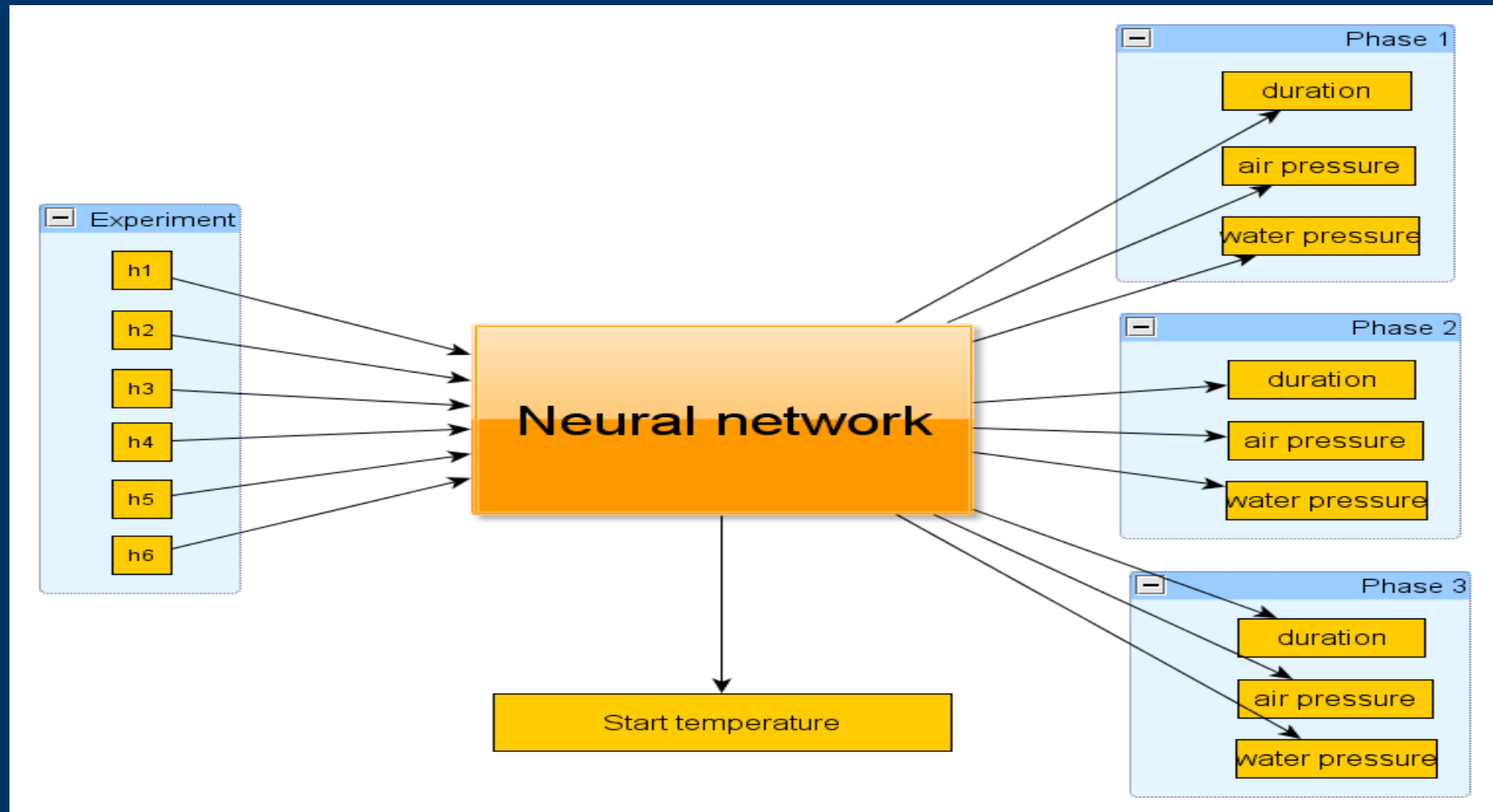

Представлення “коефіцієнти параболі”

Представлення “цілий експеримент”

Результати навчання – умовні позначення

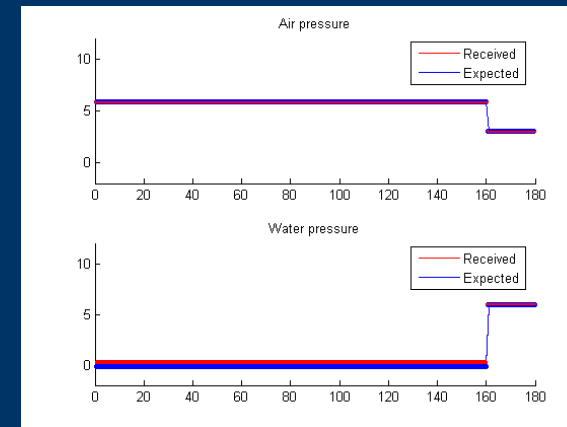
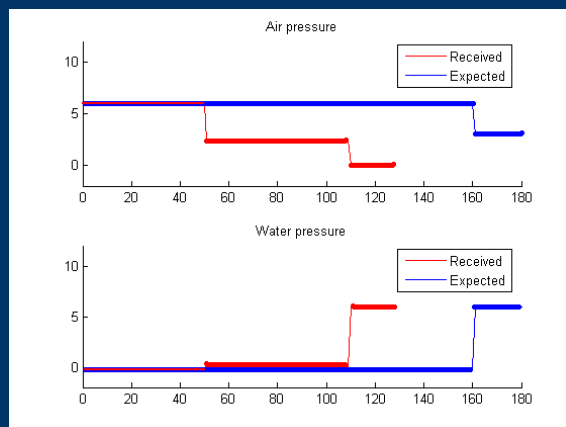
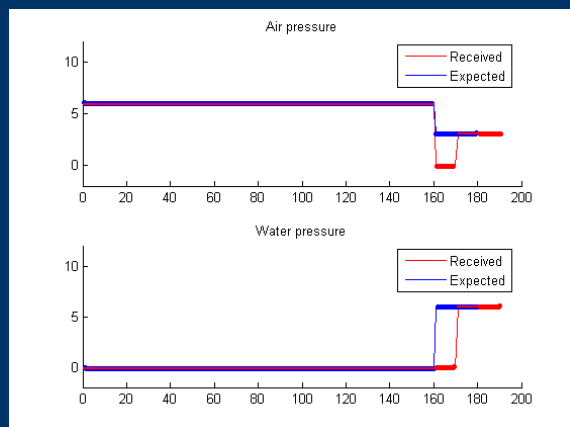
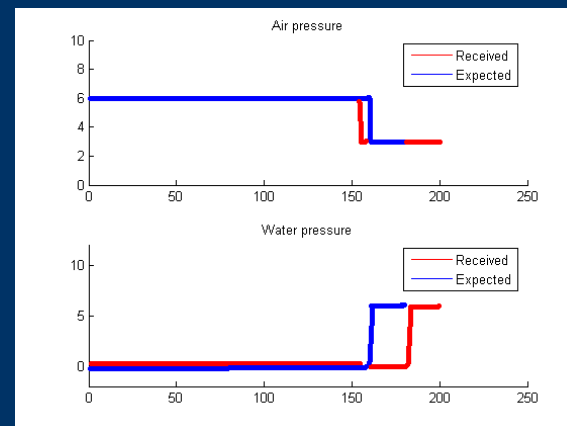
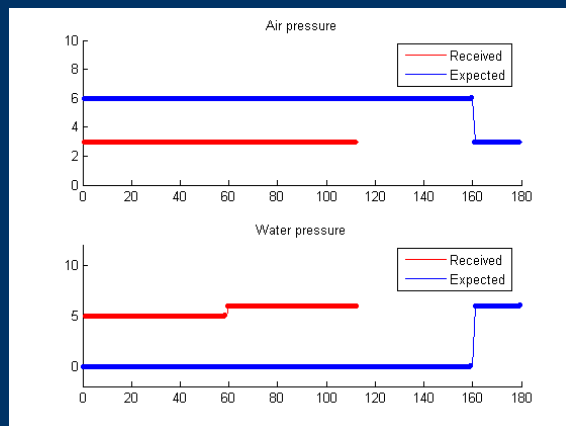
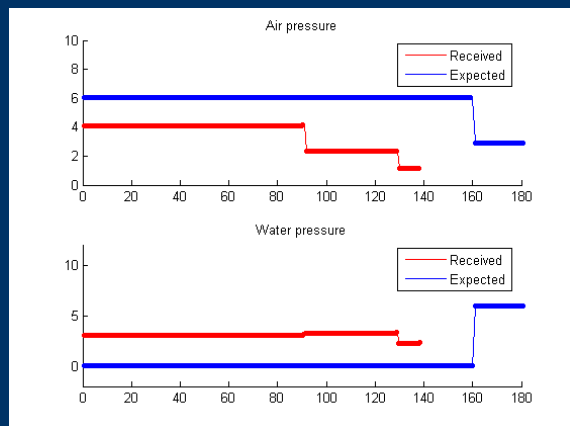
Позначення	Пояснення	Архітектура мережі
1iaa	Представлення «радіус-твердість», автоматичний підбір, нетиповий експеримент.	Auto
2ian	Представлення «радіус-твердість», автоматичний підбір, типовий експеримент.	Auto
3ifa	Представлення «радіус-твердість», статична fnn мережа, нетиповий експеримент.	2-30-10
4ifn	Представлення «радіус-твердість», статична fnn мережа, типовий експеримент.	2-60-10
5раа	Представлення «коефіцієнти параболи», автоматичний підбір, нетиповий експеримент.	Auto
6ран	Представлення «коефіцієнти параболи», автоматичний підбір, типовий експеримент.	Auto

Результати навчання – умовні позначення (продовження)

Позначення	Пояснення	Архітектура мережі
7rfa	Представлення «коефіцієнти параболи», статична fnn мережа, нетиповий експеримент.	3-50-10
8rfn	Представлення «коефіцієнти параболи», статична fnn мережа, типовий експеримент.	3-50-10
9waa	Представлення «цілий експеримент», автоматичний підбір, нетиповий експеримент.	Auto
10wan	Представлення «цілий експеримент», автоматичний підбір, типовий експеримент.	Auto
11wfa	Представлення «цілий експеримент», статична fnn мережа, нетиповий експеримент.	6-20-10
12wfn	Представлення «цілий експеримент», статична fnn мережа, типовий експеримент.	6-20-10

Нетиповий експеримент

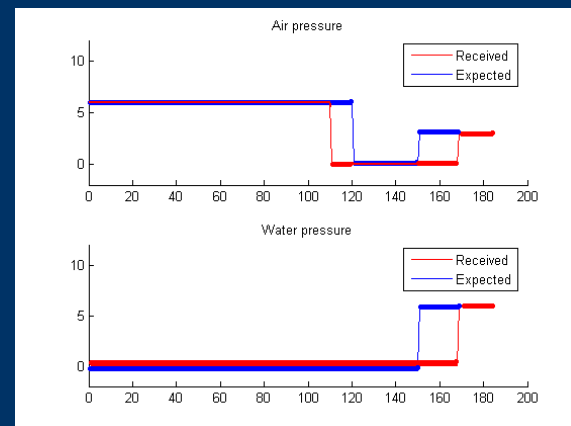
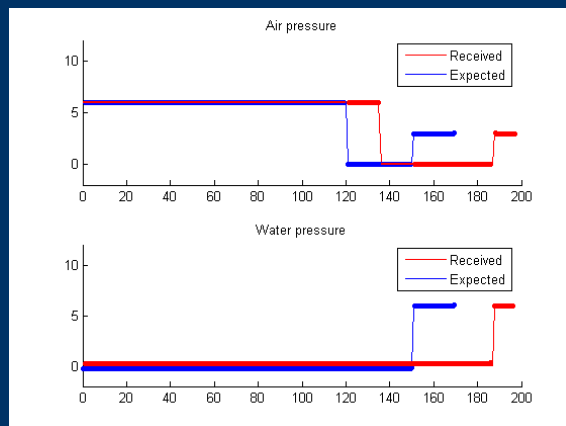
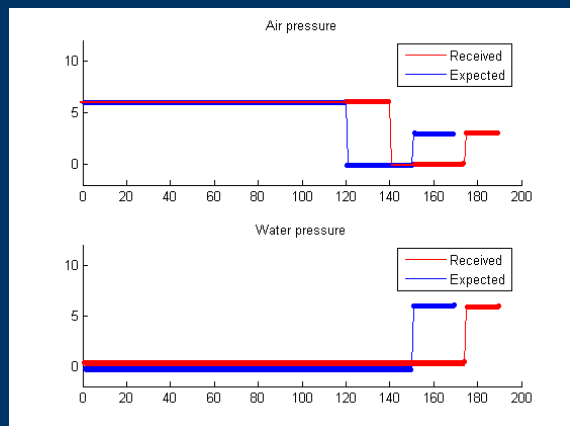
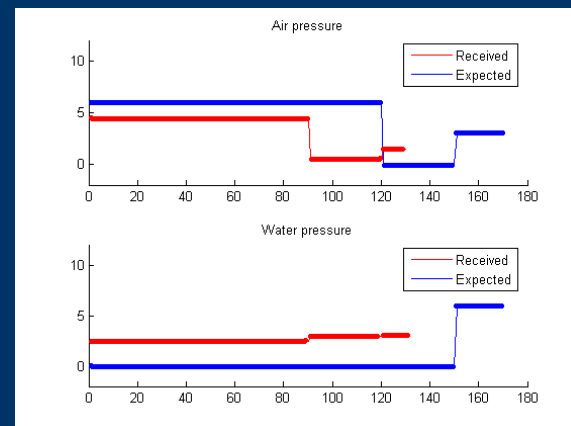
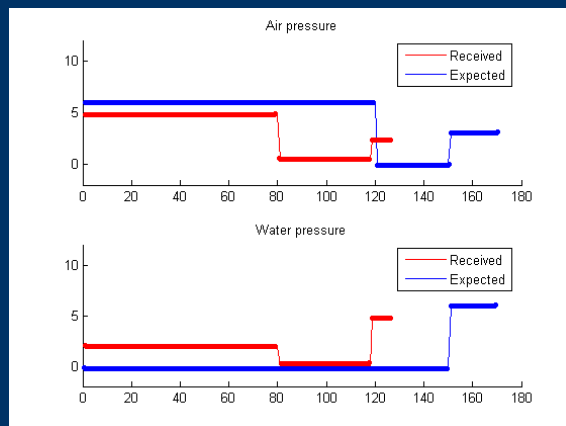
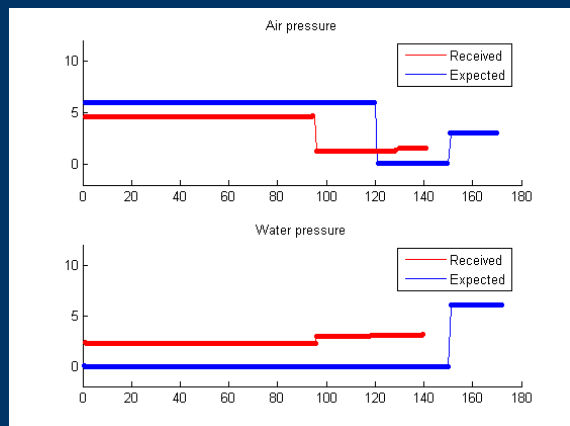
Найкращий результат

Результати навчання - нетиповий експеримент

Id	Поми лка Навч ання	Поми лка екза мену	Тис к пові тря	Тис к вод и	Трива лість Фази	Тис к пові тря	Тиск води	Трив аліст ь Фази	Тис к Пов ітря	Тис к вод и	Трив аліст ь фази	Початк ова темпер атура
	N/A	N/A	6	0	160	3	6	20	0	0	0	850
1laa	0,72	0,89	4,16	3,05	91,09	2,31	3,17	38,14	1,16	2,34	9,96	900,7
3lfa	0,54	2,41	6	0	160	0	0	10	3	6	20	955
5paa	0,005	1,2	3	5	59,99	3	6	54,93	0	0	0	855
7pfa	0,12	2,104	6	0	50,123	2,47	0,015	59,99	0	5,99	19,83	955
9waa	0,03	2,01	6,	0	154,83	2,99	0	28,88	3,	6,	19,99	955
11wfa	0,86	1,22	6	0	160	3	6	10,1	0	6	0	955

Типовий експеримент

Результати навчання – типовий експеримент

Id	Помилка навчання	Помилка екзамєну	Тиск повітря	Тиск води	Тривалість фази	Тиск повітря	Тиск води	Тривалість фази	Тиск Повітря	Тиск води	Тривалість фази	Початкова температура
	N/A	N/A	6	0	120	0	0	30	3	6	20	950
2lan	0,64	1,092	4,56	2,39	95,29	1,26	3,02	34,35	1,51	3,02	11,33	902,4
4lfn	0,14	0,195	6	0	140,2	0	0	34,37	3	6	16,75	955
6pan	0	0,346	4,81	1,98	80,86	0,49	0	38,38	2,39	4,79	9,32	951
8pfn	0,04	0,359	5,99	0	135,7	0,05	0	52,22	2,99	5,98	10,03	955
10wan	0,06	1,545	4,5	2,5	90	0,51	2,9	30,2	1,5	3	10,3	904,9
12wfn	0	0,242	5,99	0,005	110,5	0	0	58,76	3	5,99	17,97	954,3

Результати

- Отримано новий спосіб кодування довільної ациклічної архітектури нейронної мережі
  - Застосовано алгоритм LMA з Matlab Neural Toolbox для їхнього навчання таких мереж
  - Розроблено інструмент для автоматичного підбору архітектури мережі.
  - Проведено серію експериментів для порівняння ефективності запропонованого підходу із традиційними методами
  - Знайдено розв'язки задачі “Two Spiral problem” та металургійної задачі
-

Висновки

- Matlab neural toolbox містить засоби для навчання мереж із довільною ациклічною архітектурою
  - Якість навчання залежить від архітектури більше ніж від кількості нейронів
  - Запропонований підхід показав порівнювані із традиційним результати на типовій задачі
  - На реальній задачі традиційні методи показали кращі результати
  - Однак, порівнювана із fnn якість навчання в одному з експериментів свідчить про перспективність запропонованої методики.
-
-